

Beskrivelse af byggeblokken Ydelse

Læsevejledning

- Overskrifter med farven blå repræsenterer strukturen samt indholdsfortegnelsen for, hvordan en byggeblok beskrives på <http://info.rammearkitektur.dk/index.php/Ydelse>
- Overskrifter med farven sort og understregning, repræsenterer de indholdspunkter, der er nødvendige for at beskrive en byggeblok til status 'beskrevet'.

Indholdsfortegnelse

Om byggeblokken Ydelse	2
Navn på byggeblok	2
Gyldighed (Governance)	2
Status	2
Formål og kort beskrivelse	2
Ansvarlig for byggeblok	3
Overholdelse/compliance	3
Versionshistorik	3
Hvilke oplysninger vedligeholder byggeblokken?	3
Liste med begreber som er relevante i forhold til byggeblokken (ikke udtømmende)	3
Objektmodel	5
Informationsmodel	6
Hvilke services udfører byggeblokken	7
Hvordan bruges byggeblokken	7
Målgruppe	7
Anvendelse og Anbefaling	7
Strategisk ophæng	7
Roadmap/Plan vedr. udvikling af byggeblokken	7
Implementeringer af byggeblok Ydelse	8
Sammenhæng til andre byggeblokke	8
Referencer	9

Om byggeblokken Ydelse

Navn på byggeblok

Ydelse

Gyldighed (Governance)

Byggeblokken Ydelse er indstillet til godkendelse til optagelse i den fælleskommunale rammearkitektur ved 12. møde i Arkitekturboard den 16. december 2019.

Status

Beskrevet (http://beta.rammearkitektur.dk/index.php/Om_Status)

Formål og kort beskrivelse

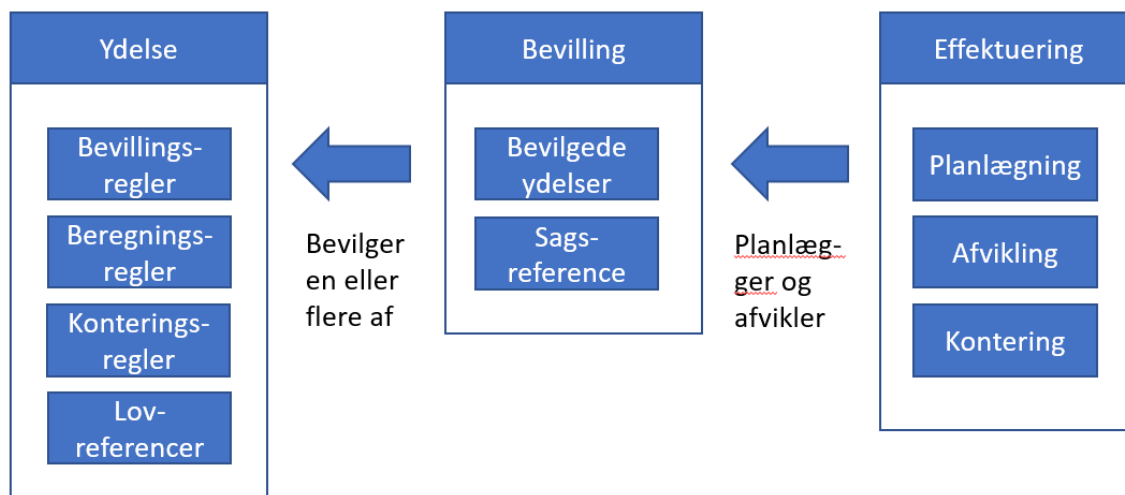
Formål

Formålet med byggeblokken Ydelse er at beskrive, hvad der skal til for at håndtere ydelser, der kan bevilges og dermed fundamentet for at bygge et ydelseskatalog (samling af ydelser).

Byggeblokken har til formål at beskrive og dokumentere de helt centrale karakteristika ved enhver ydelse. Herudover kan det generelle formål for alle fælleskommunale byggeblokke læses i afsnittet "Om Byggeblokke" http://info.rammearkitektur.dk/index.php/Om_Byggeblokke.

Beskrivelse

Ydelse indgår som et fundament for de 2 byggeblokke Bevilling og Effektivering. Den treenighed samarbejder om at beskrive, hvilke ydelser der kan bevilges (Ydelse), selve bevillingen af en eller flere ydelser (Bevilling) og til sidst afviklingen af den eller de bevilgede ydelser (Effektivering).

Ydelserne er det, som en myndighed kan bevilge til en part, f.eks. borgere eller virksomheder. Ydelser kan eksempelvis være et beløb, genstande, tid, tilladelser, tjenester eller støtte som enten kan gives eller modtages. Byggeblokken Ydelse bruges til at beskrive det, der kan bevilges, og ikke selve bevillingen.

Byggeblokken Ydelse er en skabelon, som bruges til at beskrive alle typer af ydelser.

Et ydelseskatalog er en samling af flere ydelser, og et ydelseskatalog kan bruges til at give et samlet overblik over alt det, der kan bevilges indenfor specifikke områder. Eksempelvis hvilke ydelser der kan bevilges til en udsat borger.

Ydelser kan opdeles i mindst 4 forskellige typer:

- Økonomiske ydelser (Penge) – også kaldet kontante ydelser
- Fysiske ydelser (konkrete "ting". f.eks. kørestol)
- Ressourcenydelser (Tid. F.eks. græsklipning eller rengøring) – også kaldet serviceydelser
- Tilladelser (eksempelvis parkeringstilladelse eller alkoholbevilling)
- Eventuelt andre typer

Fælles for dem alle, er, at de bevilges efter en regel (**bevillingsregel**), konteres efter en regel (**konteringsregel**) (bortset fra tilladelse) og har ophæng i **lovgrundlaget** for ydelsen.

Særligt for økonomiske ydelser er, at de har en **beregningsregel**, som udregner hvor stort et beløb en borger eller virksomhed får, når den enkelte ydelse er bevilget.

Ansvarlig for byggeblok

KL

Kontakt

[Center for Digitalisering og Teknologi \(Peter Thrane\)](#)

Overholdelse/compliance

Byggeblokkene Ydelse, Bevilling og Effektivering anvendes allerede i KOMBITs og UDK's fagsystemer og danner derfor en de facto standard for kommunikation og håndtering af ydelser, bevillinger og effektiveringer på markedet.

Versionshistorik

Versionshistorik			
Version	Dato	Hvem	Ændringer
0.1	03.07 2018	Peter Thrane, KL	1. udkast til internt review
0.5	18.12 2018	Peter Thrane, KL	Rettelser efter review
1.0	20.11 2019	Peter Thrane, KL	Rettelser efter kommunal høring og KOMBIT-review

Hvilke oplysninger vedligeholder byggeblokken?

Liste med begreber som er relevante i forhold til byggeblokken (ikke udtømmende)

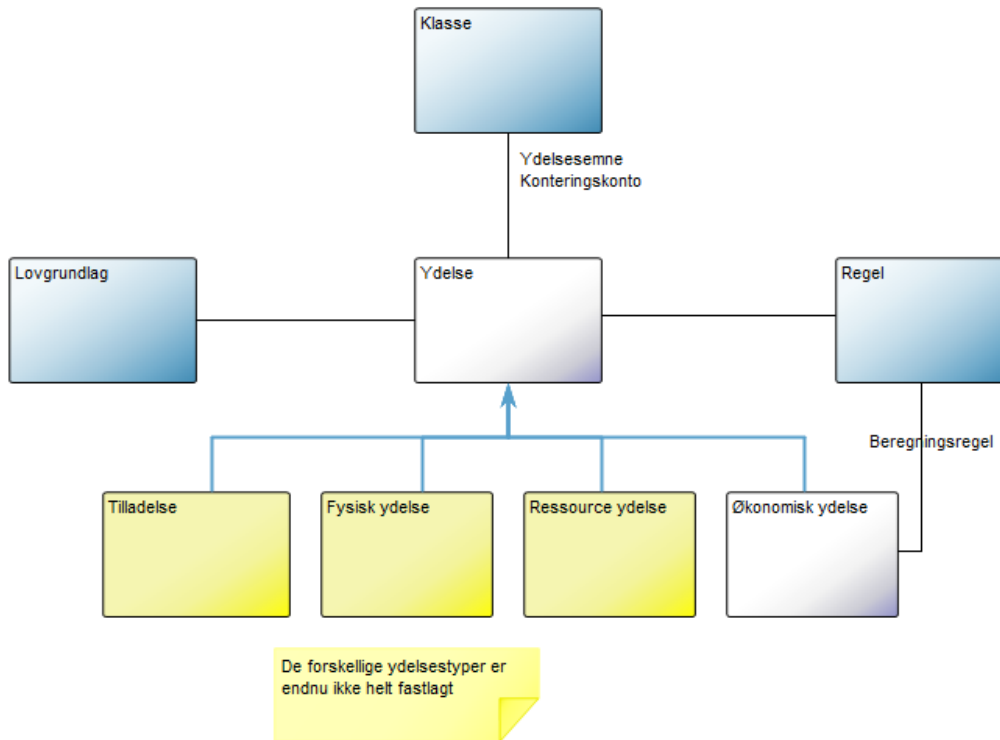
Listen er et uddrag af de forretningsnære begreber, som kan være relevante i forhold til byggeblokken Ydelse.

- **Ydelsestype:** Beskriver det, der kan bevilges til borgere og virksomheder. Der er mindst 4 typer af ydelser:
  - Økonomiske ydelser
  - Fysiske ydelser (endnu ikke færdig)
  - Ressourceydelse (endnu ikke færdig)
  - Tilladelser (endnu ikke færdig)
- **Bevillingsregel:** Beskriver den regel, som afgør om modtageren er berettiget til ydelsen eller ej. Reglen kan ved afvikling umiddelbart kun give svaret "Ja" eller "Nej".
Den konkrete regel udfoldes i den forretningsmæssige kontekst modellen anvendes i; ofte vil det være lovgivningen, som sætter rammen for konteksten.
- **Konteringsregel:** Beskriver den regel, ydelsen konteres efter. Ofte vil det blot være et bestemt kontonummer til den enkelte ydelse, men mere komplicerede regler kan forekomme. Eksempelvis kan en ydelse konteres på et kontonummer, hvis modtageren er under 18 år og et andet over 18 år. Eller på forskellige konti afhængigt af, hvor længe de har været bevilget.
Den konkrete regel udfoldes i den forretningsmæssige kontekst modellen anvendes i; ofte vil det være lovgivningen, som sætter rammen for konteksten.
- **Beregningsregel:** Beskriver den regel, en økonomisk ydelse beregnes efter. Ofte indgår både data om borgeren eller virksomheden og forskellige satser i de parametre, som beregningsreglen angiver.
Den konkrete regel udfoldes i den forretningsmæssige kontekst modellen anvendes i; ofte vil det være lovgivningen, som sætter rammen for konteksten.

BEMÆRK! Især for regler er det vigtigt, at de håndteres med historik (bitemporalitet), således at man altid kan finde tilbage til tidligere regler, som eksempelvis skal benyttes ved omberegninger. Ligeledes skal der kunne lægges fremtidige regler ind, som først træder i kraft senere.

Objektmodel

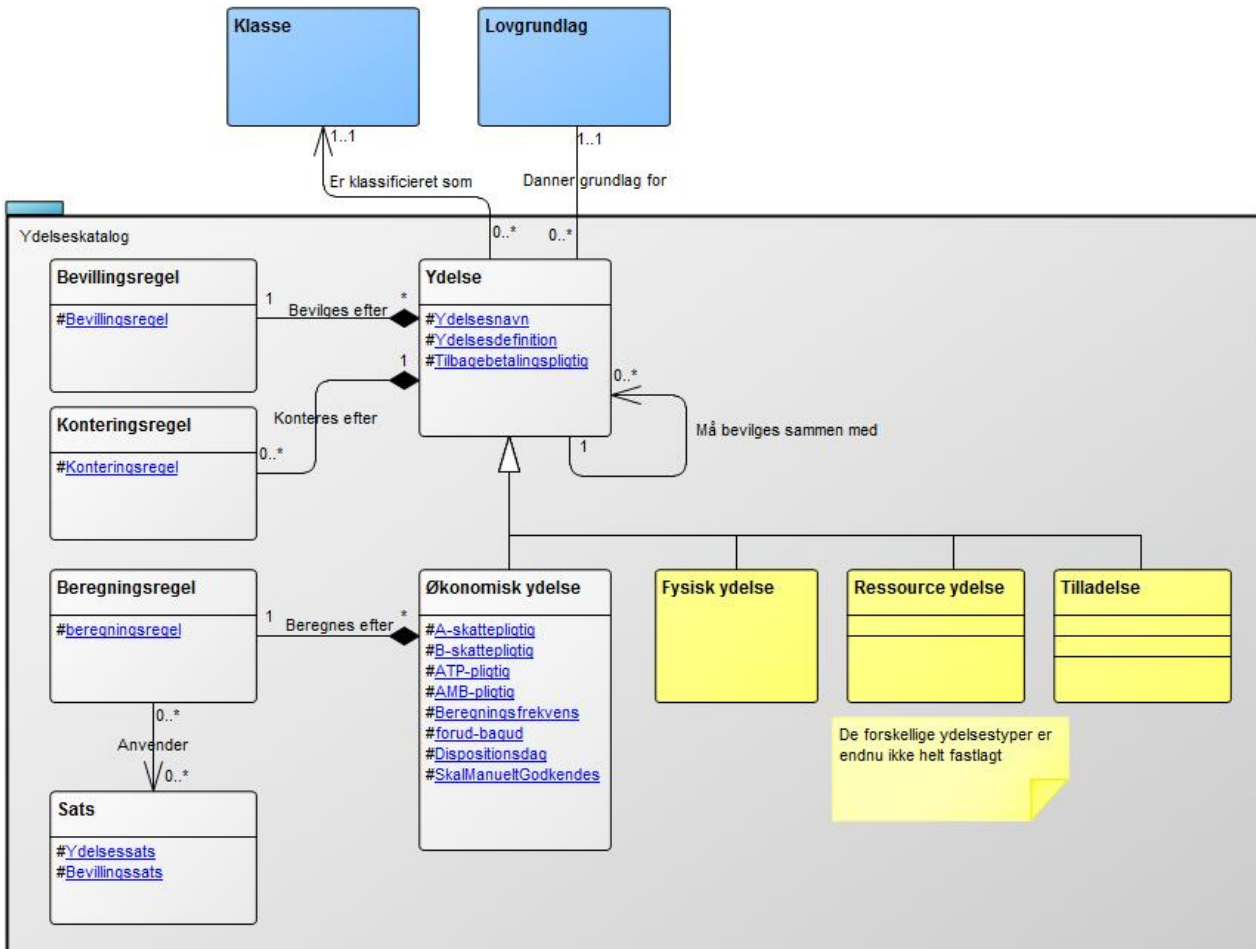
Note til læser - Definitioner og beskrivelser af objektmodellen for ydelse er i denne afrapportering undladt, men kan læses på: <http://info.rammearkitektur.dk/byggeblokke/Ydelse/Objektmodel/Ydelse.htm>

Figur 1 - Objektmodel for byggeblok Ydelse

Informationsmodel

Note til læser – Forklaring af objekter, attributter og relationer kan læses i beskrivelsen af informationsmodellen på: <http://info.rammearkititektur.dk/byggeblokke/Ydelse/Informationsmodel/Ydelse.htm>

Figur 2 - Informationsmodel for byggeblok Ydelse

Livscyklus/tilstandsmodel:

Ikke udarbejdet for nuværende

Hvilke services udfører byggeblokken

Byggeblokkens services er på logisk niveau og rettet mod de forretningsbehov, som byggeblokken skal understøtte. Der henvises til den generelle beskrivelse omkring en byggebloks services for en uddybende beskrivelse af, hvilke services en byggeblok udfører <http://info.rammearkitektur.dk/index.php/Kategori:Byggeblokke>. De generelle services omfatter opret, ajourfør, fjern/slet/nedlæg, søg, list mv.

Udover de generelle services vil der være services rettet mod de forretningsbehov, som byggeblokken Ydelse skal understøtte, det skal være muligt at:

- Vedligeholde ydelser i ydelseskataloget
- Beskrive og ændre regler for bevilling, kontering og beregning.
- Oprette og vedligeholde relationer til Lovgrundlag og emneklassifikationer
- Fremfinde ydelse og regler inden for en given kontekst

Hvordan bruges byggeblokken

Målgruppe

Forretnings og It-arkitekter i kommuner, KL og KOMBIT; Fagkontorer i KL

Anvendelse og Anbefaling

Generel anvisning for anvendelse af en byggeblok se link:

<http://info.rammearkitektur.dk/index.php/Kategori:Byggeblokke>

Strategisk ophæng

Byggeblokken Ydelse anvendes allerede i projekter i KOMBIT og UDK og danner derved en de facto standard for ydelser.

Roadmap/Plan vedr. udvikling af byggeblokken

Ingen for nuværende.

Implementeringer af byggeblok Ydelse

- **KOMBIT**
  - KY – kommunernes Ydelsessystem
  - KSD – Kommunernes Sygedagpengesystem
  - Social Pension
  - Støttesystemet Ydelsesindex (og dermed SAPA)
  - DUBU (Udsatte børn og unge)
- **UDK**
  - Pensionssystem
  - Barselsdagpengesystem

Sammenhæng til andre byggeblokke

Byggeblokken Ydelse har relationer til andre fælleskommunale byggeblokke, som er centrale i forhold til at beskrive en ydelse og dens sammenhænge. Beskrivelser af disse "eksterne" byggeblokke er ikke en del af beskrivelsen af byggeblokken Ydelse.

Liste af andre byggeblokke med links til beskrivelserne, som denne byggeblok har en relation til, baseret på blå forretningsobjekter:

- [Bevilling](#) – Hvilken bevilget ydelse er der lagt effektueringsplan og efterfølgende effektueringer for
- [Lovgrundlag](#) – Hvilken lovparagraf beskriver at en borger/virksomhed har ret til denne ydelse
- [Klassifikation](#) – Hvilket opgaveområde anvender denne ydelse
- [Regel](#) – Hvilken regel/regler sætter rammerne for ydelsen

Beskrivelse af sammenhængen mellem byggeblokkene Ydelse, Bevilling og Effektuering:

En beskrivelse af sammenhængen mellem byggeblokkene [Ydelse](#), [Bevilling](#) og [Effektuering](#), har en separat sektion på info.rammearkitektur.dk. Her vil være en model som er sammensat af de tre byggeblokke, samt en uddybende beskrivelse af sammenhængen mellem de tre byggeblokke.

Beskrivelse af sammenhæng mellem byggeblok Ydelse og byggeblok Indsats:

Byggeblokken Ydelse, som beskriver de Ydelser "man kan få" har en tæt relation til Byggeblokken Indsats, som beskriver de Indsats "man kan få". Indsats er meget bred og dækker også indsats, man ikke nødvendigvis får bevilget, men som anvendes i et Indsatsforløb. Ydelse indsnævrer sig til noget, man kan få bevilget og kan betragtes som en specialisering af Indsats.

Referencer

Henvisninger til eksterne beskrivelser:

Ingen for nuværende.